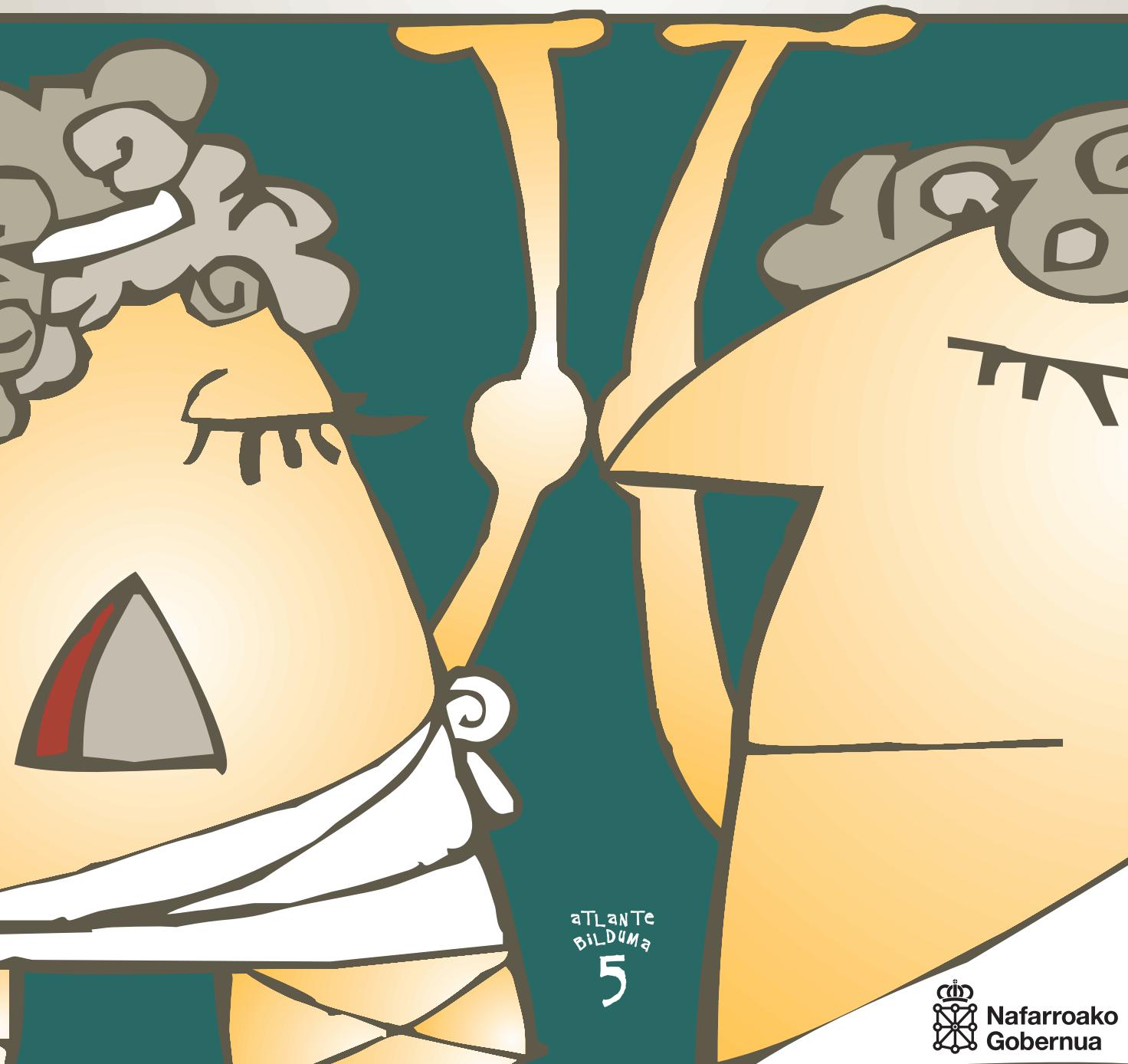

aTLaNTe PROieKTua

HAUR HEZKUNTZAKO ERRENDIMENDU ADIERAZLEAK

D eredu a

Euskara, Matematika, Gaztelania

aTLaNTe
BILDUMA

5

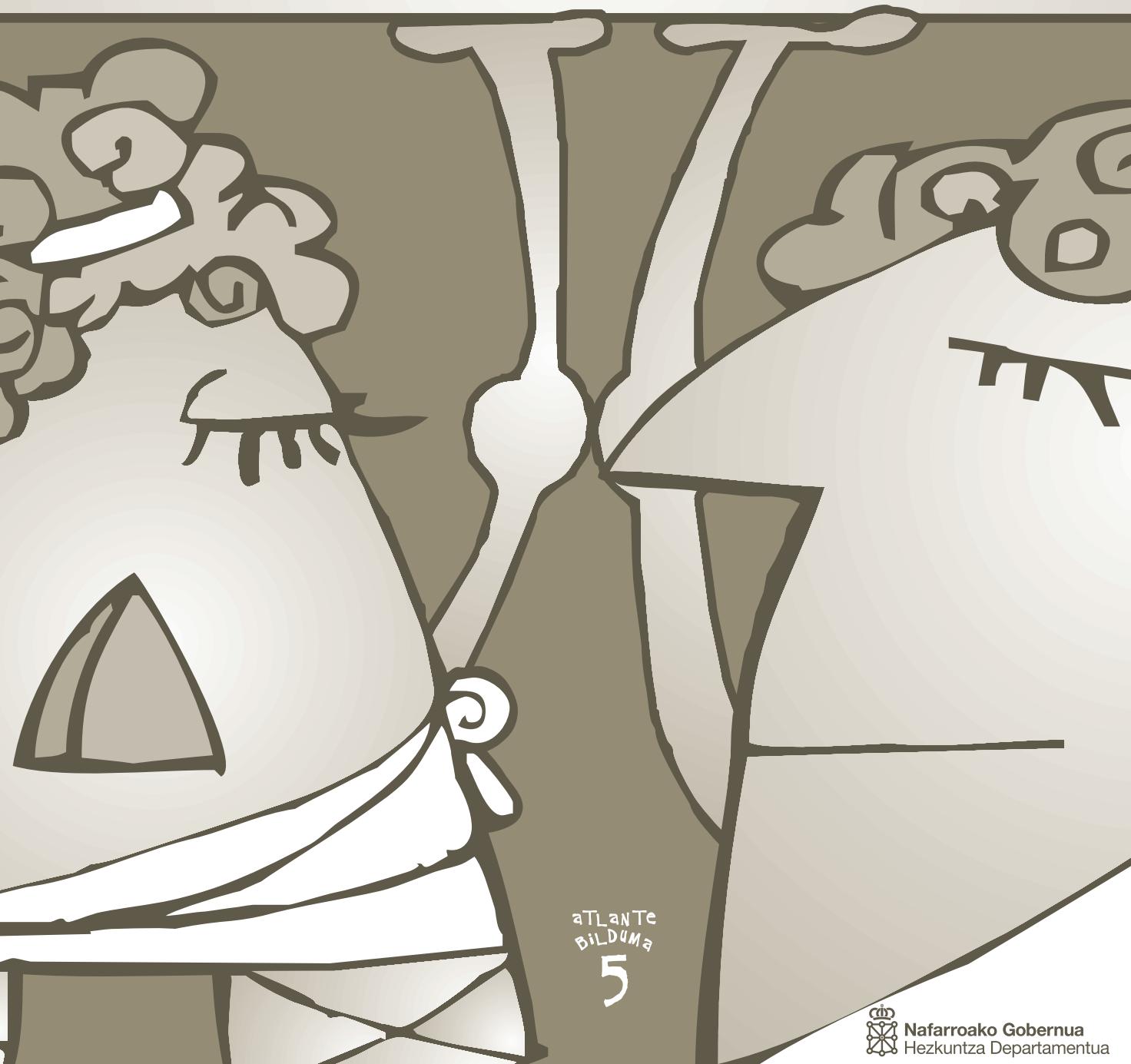

Nafarroako
Gobernua

aTLaNTe PROieKTua

HAUR HEZKUNTZAKO ERRENDIMENDU ADIERAZLEAK
D eredua
Euskara, Matematika, Gaztelania

TITULUA: Haur Hezkuntzako Errrendimendu Adierazleak. D ereduak. Euskara, Matematika, Gaztelania.

ARGITARATZAILEA: Nafarroako Gobernua. Hezkuntza Departamentua.

DISEINUA ETA MAKETAZIOA: NG-IMAGEN Y DISEÑO

MOLDIZTEGIA: Linegraphic

I.S.B.N: 84-235-2804-9

L.G.: NA-2421/2005

©: Nafarroako Gobernua. Hezkuntza Departamentua.

BULTZATZAILEA ETA BANATZAILEA: Nafarroako Gobernuaren Argitalpen Fondoak
Komunikazio Zuzendaritza Nagusia
Navas de Tolosa kalea, 21. 31 002 Iruña
Tel.: 848 427 121. Faxa: 848 427 121
fondo.publicaciones@cfnavarra.es
www.cfnavarra.es/publicaciones

aurkezpena

Atlante bildumaren zenbaki berri honetan Haur Hezkuntzako Gaztelania, Matematika eta D ereduko Euskara irakasgaietako errendimendu adierazleak aurkezten ditugu.

Lan hau Departamentuak heldu diren urteotarako duen plan estrategikoaren (Atlante proiektuaren) neurri multzoan kokatu behar dugu, eta Nafarroan baino gauzatu ez denez, izaera aitzindaria eta berritzalea du. Errendimendu adierazleek ikasleek Haur Hezkuntzan erdietsi behar dituzten helmugak ezartzen dituzte, adinaren eta gaitasunaren arabera. Curriculumean, ikasleek Haur Hezkuntzako etapa bukatzean erdietsi eta menderatu behar dituzten helburu eta edukiak zehazten dira modu argian, zehatzean eta arruntean.

Errendimendu adierazleek irakasleen lana errazten dute, ikasleak etapa bakoitzean jakin eta egiten jakin beharrekoia islatzeko moduko ikasgelako programazioak egiteko orduan. Baliagarriak dira jarduerak hautatzeko eta zaittasunak identifikatzeko (eta hala eskatzen duten alderdietan gehiago eragin ahal izateko). Helburu eta edukien erdieste eta asimilazio maila balioesteko irizpideak ere ematen dituzte.

Bestetik, informazioa ematen diete Lehen Hezkuntzako irakasleei Haur Hezkuntzako etapa amaitzean ikasleek erdietsi duten mailaren gainean. Horretatik abiatuta programatu beharko ditu etapa berriko ikaskuntzak. Horrela, Haur eta Lehen Hezkuntzako etapen arteko koordinazioa bermatzeko berebiziko tresna dira.

Errendimendu adierazleek adierazten dute norantz bideratu behar diren ikasleen ikaskuntzak, baina ez helburuak erdiesteko erabili behar diren bitartekoak. Ez dute finkatzen prozedurarik eta ez dute konpromisorik hartzen berariazko metodologia didaktiko batekin. Hortaz, irakaslea librea eta autonomoa da posible den metodorik onena erabiltzeko. Metodo hori bere dokumentu pedagogikoetan islatuko da.

Errendimendu adierazleek ikastetxeen barne ebaluazio prozesua egiten laguntzen dute. Ikasleen errendimenduaren ebaluazioa egokia den ala ez jakiteko balio dute. Barne ebaluazioa etengabeko hobekuntzaren zerbitzura paratu behar da eta estandarrak erdiestea lehen mailako baliabidea

dira horretarako. Aukera ematen dute ikastetxearen errealtitatea unean-unean ezagutzeko, eta ondorioz, hobekuntza ildoak ezartzeko.

Adierazleak gure hezkuntza sistematik espero duguna jakiteko erreferente dira, baina etorkizunean adierazle horiek hobetzeko irakasleek egindako iradokizunei, orientazioei eta hausnarketei irekiak daude. Lanerako dokumentu biziak dira, hobe daitezkeenak.

Bukatzeko, gure itxaropena da material hauek Haur hezkuntzako irakasleei lagunduko dietela eguneroko lan eskerga, eta inoiz esker txarrekoa den horretan.

Fermín Villanueva Ferreras

Eskola eta Lanbide Irakaskuntzen zuzendaria

Haur Hezkuntzako errengdimendu adierazleak

euskara. Dereduak

1. AHOZKO HIZKUNTZA

■ Kortesiazko formulak. Aurkezenak.	10
■ Eskaerak. Eskerrak ematea. Barkamena.	10
■ Informazioa transmititzea eta sentimenduak, desioak, egoerak, objektuak... deskribatzea.	11
■ Narrazioak. Kontakizunak. Errezitatuak. Dramatizazioa.	12
■ Hitzaldiak. Eztabaidak. Elkarrizketak. Inkestak.	13
■ Jolasak.	14
■ Arauak.	15

1. HIZKUNTZA IDATZIA

■ Testu idatzien ulermenak. Hastapenak.	15
■ Testu idatzien ekoizpena. Hastapenak.	16
■ Testu tipologia erabiltzea (zerrenda testuak, testu literarioak, informatiboak, azalpenezkoak, aginduzkoak, ludikoak...).	17
■ Baliabideen erabilera.	20

Matemática

1. ZENBAKIAK ETA KALKULUA

2. MAGNITUDEAK ETA NEURRIAK

2.1. Masa, edukiera eta denbora	24
3. GEOMETRIA: ESPAZIOAN KOKATZEA	25
4. ARRAZOIBIDE LOGIKOA ETA PROBLEMEN EBAZPENA	26
 LENGUA CASTELLANA	 29
 1. LENGUAJE ORAL	 31
■ Fórmulas de cortesía. Presentaciones.	31
■ Peticiones. Agradecimientos. Disculpas.	31
■ Transmisión de información y descripción de sentimientos, deseos, situaciones, objetos...	31
■ Narraciones. Relatos. Recitados. Dramatización.	32
■ Conferencias. Debates. Entrevistas. Encuestas.	33
■ Juegos con palabras: rimas, trabalenguas y adivinanzas.	34
■ Normas. Instrucciones.	35
 1. LENGUAJE ESCRITO	 36
■ Iniciación a la comprensión de textos escritos.	36
■ Iniciación a la producción de textos escritos.	36
■ Uso de la tipología textual: textos enumerativos, literarios, informativos, expositivos, prescriptivos, lúdicos...	38
■ Utilización de los recursos.	41

aTLaNTe PROieKTua

Haur Hezkuntzako ERRENDIMENDU adierazleak
euskarra. D EREDUA

Asteriskoa duten adierazleak ziltasun berezikoak dira.

Etapa honetako euskarazko ikaskuntza-irakaskuntzan kontuan izan behar da euskararen ikaskuntza globalizatua, ikasleek ezagutzen dituzten hizkuntzak, eta inguru hurbilean erabiltzen direnak. Garatu nahi diren hizkuntza gaitasunak antzekoak badira ere, euskararen ezagutzak eta erabilerak inguru hurbilean ikasleendako berariazkoak eta egokiak diren estrategiak eta trataerak baldintzatuko dituzte. Ikasleen tipologia hagitz irekia izan daiteke euskararen ezagutza mailaren eta inguruko erabileraren arabera, eta beraz, ikasle bakoitzari ematen zaion erantzunak bana-banakoa izan beharko du, aipaturiko aldagai horien arabera.

Ama hizkuntza euskara duten ikasleek, hizkera berariazkoa duen ingurua badute, beren eskualdeko euskalkiko ahozko hizkuntzaren transmisioa jasoko dute. Horregatik, irakasleek hizkera hori balioetsiko dute eta lehenetsi eginen dute morfologian (hiztegian, aditz formetan, deklinabidean,...), sintaxian eta berariazko hizkeran, tokiko hizkuntza baliabideak sustatzeko eta aberasteko asmoz, eta gisa berean, erabilera orokorreko hizkuntza estandarizatu idatzia erabili eta diferentziatuko da.

Ama hizkuntza gaztelania duten ikasleek (euskarazko murgiltze ereduau dauden ikasleek) hizkuntza inputa jasoko dute, irakasleengandik batik bat. Irakaslek hainbat euskarri zinetiko eta paralinguistiko erabiltzen dute, diskurtsoa berrindartzeko baliabide materialez eta antolamenduzkoez gain. Irakaslearen hizkera erregulatu egiten da: ahoskera argiagoa eta motelagoa da, eta intonazioa, azentuazioa eta pausa gehiegizkoak egiten ditu, orainaldiko esaldiak motzak eta egitura ordenatukoak dira, lotune eta markatzaile gehiago daude, baita ohiko galderak ere. Izen eta aditz gehiago daude eta gaiak simpleagoak dira. Ikaslearekin ematen den elkarreraginean hainbat estrategia erregulatzaile daude: egiturak errepikatzen dira, esaldiak osatu eta zabaltzen dira, ereduak zuzendu eta ematen dira, erabili beharreko kodea jakinarazten da, argibideak eskatzen dira, etab. Bestetik, euskarriak (irudiak, materialak...) eta baliabide didaktikoak (jolasak, ipuinak, egitasmoak, txokoak...) erabiltzen dira, eta ikasgelako eta ikastetxeko espazioa eta denbora antolatzen dira hizkuntzaren arabera. Hizkuntzan murgiltzeko prozesuak segida du Lehen Hezkuntzako lehenbiziko ikasturteetan, eta beraz, maila bitzuon arteko koordinazioa interes handikoa da.

Inguru euskalduneko ikasle erdaldunekin kasuan, gainontzeko ikasleekin eta inguru hurbilekoak ematen dituen hizkuntza baliabideekin elkarreragina izan dezaten ahaleginduko gara, ikasleen gaitasunen garapena laguntzeko.

Inguru erdalduneko ikasle erdaldunekin ikastetxean eta inguruaren testuinguru erabilera eman dadin ahaleginduko gara, hizkuntzak aplikagarritasuna izan dezan (jarduerak, ludoteka, komunikabideak...).

Inguru erdalduneko ikasle euskaldunek beraien hizkuntzaren erabilera bultzada beharko dute, garatu ahal izateko gaitasunak eta motibazioa norbere buruarekin, talde homogeneo txikian, eta ikasgelan ematen diren elkarreragin egoeretan. Horietan ikasleak erabili ahal izanen ditu ikasgelako edo ikastetxeko dinamikan bestela erabiltzen zailak diren erregistroak.

1. AHOZKO HIZKUNTZA

Kortesiazko formulak. Aurkezpenak.

ADIERAZLEAK:

1. Agurra ezagutzea.
2. Zenbait hizkuntza formulekin agur egitea, egoeraren arabera.
3. Hizkuntzarenak ez diren zenbait formularekin (begirada, irribarrea, keinua...) agur egitea, egoeraren arabera.
4. Aurkezpeneko hizkuntza-adierazpena ezagutzea.
5. Norbere burua aurkeztea.
6. Hirugarren lagun bat aurkeztea.
7. Pertsonaren identitatearekin erlazionatzea izena eta abizenak.

Eskerak. Eskerrak ematea. Barkamena.

ADIERAZLEAK:

8. Agintera eta kortesiazko formula erabiliz zerbait eskatzea.
9. Agintera moduan egindako eskaera interpretatzea.
10. Baimena eskatzea ekintza bat egiteko.
11. Ekintza bat egiteko baimen-eskaera interpretatzea.
12. Eskerrak emateko gizarte formula erabiltzea, egoeraren arabera.
13. Eskerrak emateko erantzuna interpretatzea.
14. Barkamena eskatzeko formulak identifikatzea.
15. Barkamena eskatzea inguruaren arabera formula diferenteak erabiliz.

Informazioa transmititzea eta sentimendua, desioak, egoerak, objektuak... deskribatzea.

ADIERAZLEAK:

- 1 6. Sentimendua lehen pertsonan adieraztea (egon eta sentitu aditzak).
- 1 7. Beste batzuek egindako sentimendu adierazpenak interpretatzea.
- 1 8. Solaskideari galdeztea bere sentimenduen gainean.
- 1 9. Desioak edo beharrak interpretatzea formula egokiak erabiliz.
- 2 0. Beste lagun baten desioen edo beharren adierazpena interpretatzea.
- 2 1. Galderazko formula egokiak erabiliz gertakari esanguratsuen gaineko informazioa eskatzea (zer, nola, noiz, non, nork, nori, zerekin, etab.).
- 2 2. Beste batzuek emaniko informazioa interpretatzea.
- 2 3. Lehen pertsonan kontatzea gertatu zaien zerbait, ekintza espazioan eta denboran modu zuzenean kokatuz.
- 2 4. Objektu bat deskribatzea eta deskribapenarenengatik ezagutzea.
- 2 5. Objektu batek iradokitzen dituen sentimendu eta irudiak adieraztea.
- 2 6. Bertan diren objektuekin erkatzeak egitea.
- 2 7. Beste batzuek egindako erkatzeak interpretatzea.
- 2 8. Toki ezagunera iristeko egin behar den ibilbidea azaltzea.
- 2 9. Ibilbide bat nola egin behar den beste batek azaldu eta azalpen hori interpretatzen jakitea.
- 3 0. Objektuak, pertsonak, tokiak, helbideak, etab. aurkitzeko modua azaltzea, espazioko erreferentziak erabiliz.
- 3 1. Beste batzuek objektuak, pertsonak, tokiak, helbideak, etab. aurkitzeko emandako azalpenak interpretatzea.
- 3 2. Aparatu ezagun baten funtzionamendua azaltzea.
- 3 3. Aparatu baten funtzionamenduaren gaineko informazioa eskatzea.
- 3 4. Mezu bat beste lagun batzuei igortzeko identifikatzea.
- 3 5. Beste lagun batzuei mezu bat igortzea, mezuen edukia mantenduz.
- 3 6. Telefono bidezko komunikazioa eta emailea eta hartzalea bertan izanik ematen den komunikazioa bereiztea.
- 3 7. Emailearekin eta hartzalearekin telefonoz hitz egitea, komunikazioa hasi eta bukatzeko formula desberdinak erabiliz.
- 3 8. Telefonoz hitz egitea komunikazioa etetea saihestuz, komunikazio egoera bakoitzerako egoia diren adierazpenak erabiliz (iritzia eman, informazioa eskatu, barkamena eskatu, zerbait eskertu, etab.).

Narrazioak. Kontakizunak. Errezitatuak. Dramatizazioa.

ADIERAZLEAK:

39. Ipuin bat kontatzea literatura genero horrenak diren formulak (hasierakoak eta bukaerakoak) erabiliz eta argumentuko gertaera zenbait, protagonistaren eta bigarren mailako pertsonaien deskripzio laburra, eta elementu material esanguratsua erabiliz.
40. Hasierako eta bukaerako formulak dituen ipuin bat interpretatzea, argumentuko hiru gertakizunen narrazioa egitea, eta protagonista, bigarren mailako pertsonaiak eta elementu material esanguratsuren bat deskribatzea.
41. Beste haur batek ozen irakurritako ipuin baten narrazioa segitzea.
42. Haurrarenak esanguratsua den gertakari zehatz eta esanguratsu bat kontatzea, lehenaldiko aditz formak erabiliz eta zer gertatu zen, non gertatu zen eta beretzat garrantzitsua zergatik den azalduz eta gertakarien denborazko sekuentzia transmititzu.
43. Beste batzuek egindako kontakizunak interpretatzea.
44. Norberari gertaturiko pasadizo bat kontatzea.
45. Beste pertsona batek kontaturiko pasadizoa interpretatzea.
46. Irudi serieak antolatzea, narrazio bihurtu arte.
47. Narrazio bateko ilustrazioen ordena aldatzea, esanahi desberdinak emateko.
48. Poesia bat entzutean erritmoa eta errima antzematea.
49. Modu indibidualean edo taldeka memorizatzea, errezitatzea eta dramatizatzea erritmo eta intonazio egokiko biko errimatua, bertsoa eta poesia, gorputzaren hizkerarekin lagunduz.
50. Poesia bat entzutean, identifikatzea poesia hori osatzen duten elementu berariazkoak (tokia, denbora, koloreak, etab.) eta transmititu nahi duten mezua eta edukia gorpuzkerarekin erlazionatzea.
51. Banaka edo taldeka errezitatzea poesia narratibo bat, beharrezko etenak eginez eta intonazio eta erritmo egokia erabiliz.
52. Poesia narratibo batean ematen den gertakarien segida ezagutzea.
53. Poesia narratibo bat entzutean, identifikatzea poesia hori osatzen duten berariazko elementuak (tokia, denbora, koloreak, etab.), ideia nagusia, gertakari narratiboen segida, etab.
54. Poesiaren edukia titluarekin erlazionatzea, errezitatzean erreparatzen ote den erreparatuz.
55. Modu arrazoituan iritzia ematea, entzundako poesia gustuko duen ala ez.
56. Biko errimatua ekoizteko biko egitura erabiltzea, banaka zein taldeka, eredu bati jarraituz, intonazio eta erritmo egokia erabiliz.
57. Poesia bat analogiaz sortzea emandako erreferente batetik abiatuz, beharrezko aldaketak sartuz eta errima errespetatuz.
58. Banaka edo taldeka, poesia bat modu autonomoan asmatzea, erreferenterik gabe, bertsoen errima eta egitura errespetatuz.
59. Sortutako poesiaren bertsoak identifikatzea.

- 60. Haurrendako antzerki lan batean parte hartzen duten protagonista eta bigarren pertsonaiak (bividunak edo bizigabeak) identifikatzea.
- 61. Haurrendako antzerki lan batean parte hartzen duen pertsonaia (bividun edo bizigabe) bat interpretatzea.

Hitzaldiak. Eztabaidak. Elkarrizketak. Inkestak.

ADIERAZLEAK:

- 62. Banaka edo taldeka, gainontzekoen aurrean gai bat azaltza, irudiak edo marrazkiak baliatuz.
- 63. Banaka edo taldeka, hitzaldi bateko gaia identifikatza, irudiak edo marrazkiak baliatuz.
- 64. Banaka edo taldeka, hitzaldi batean emandako informazioa interpretatza, irudiak edo marrazkiak baliatuz.
- 65. * Banaka edo taldeka, gainontzekoen aurrean gai bat aurkeztea, idatzitako gidoia baliatuz.
- 66. * Banaka edo taldeka, hitzaldi batean emandako informazioa identifikatza, idatzitako gidoia baliatuz.
- 67. Hitzaldi bateko ideia nagusiak identifikatza eta izendatza.
- 68. Moderatzaileak eztabaida batean duen papera ezagutza eta betetza: norbere burua eta gainontzeakoak aurkeztea, gaia azaltza, hitza ematea, txanda errespetaraztea, etab.
- 69. Parte-hartzailearen papera ezagutu eta betetza: hitza eskatza, hitza noiz ematen zaion identifikatza, gainontzekoei entzutea, eztabaidagaiaren gainean iritzia ematea, argudioak ematea, beste lagun batzuen iritziak identifikatza, iritzi berekoa denari arrazoia ematea, norberarenaren kontrakoa den iritzi identifikatza, etab.
- 70. Elkarrizketatzailearen papera ezagutu eta betetza: publikoari agur egitea, elkarrizketatua aurkeztea, galderak egitea, erantzunak interpretatza, publikoari adio esatea, etab.
- 71. Elkarrizketatuaren papera ezagutu eta betetza: objektu edo gertakari baten gainean egiten zaion galdera identifikatza, iritzi propioarekin erantzutea, publikoari eta elkarrizketatzaileari agur egitea, etab.
- 72. Bikitako objektu edo gertakari baten gainean argumentatza.
- 73. Bikitako objektu edo gertakari baten gainean norbaitek argumentatzen duenean identifikatza.
- 74. Datu baten gaineko galdera zehatza egitea.
- 75. Galdetzen zaionaren gainean identifikatza.
- 76. Datu baten gaineko galdera zehatz bati erantzutea.
- 77. Inuesta batean parte hartza, egindako galderai erantzunez.

Hitz-jolasak: errimak, aho-korapiloak eta asmakizunak.

ADIERAZLEAK:

78. Jolasaren garapenak dituen uneek markatzen dituzten hitzak eta esaldiak ezagutzea eta aplikatzea. Baita jolas bakoitzean egin behar diren mugimenduak eta jarduera sekuentzia ere.
79. Fitxek, taulak edo kartek duten informazioa ezagutzea eskatzen duten mahai edo rol joko zenbait egitea.
80. Sehaska hitzekin, errimekin eta kantuekin keinu-jokoak egitea, intonazio onarekin eta erritmoa errespetatuz.
81. Isiltasuna soinurik eza bezala identifikatzea, jolasaren parte denean, errima eta sehaska kantekin.
82. Errima eta sehaska kantuetan hitza-isiltasuna konbinatuz jolasak egitea, intonazio onarekin eta erritmoa eta isiltasuna errespetatuz.
83. Entzundako errima edo sehaska kantu batean isiltasuna ordezka dezakeen hitzari aurreratzea.
84. Izenetik abiatuz eta keinuarekin bat, biko errimatuekin eta errimekin jolasak asmatzea, erritmoa eta intonazioa zainduz.
85. Errima eta entzundako ahozko mezua identifikatzea, egindako keinuarekin eta egindako jokoetako ideia nagusiekin erlazionatuz.
86. Erantzunean koherentzia logikoa duten biko errimatuak eta errimak sortzea.
87. Biko errimatuak eta errimak asmatzea, erantzun logikoa absurdu bihurtuz eta modu dibertigarrian adieraziz.
88. Aldrebeskeria bat entzutean, galdera eta erantzuna erlazionatzea.
89. Aho-korapilo batean entzundako hitz zenbait berriz esatea.
90. Aho-korapilo bat errexitatzea banaka, erritmo, intonazio eta fonetika egokia zainduz.
91. Aho-korapiloekin jolasak asmatzea, nork bere erritmoa, intonazioa eta fonetika zainduz.
92. Ahozko generoa den asmakizunaren hizkuntza egiturak identifikatzea, eredu ezagunetatik abiatuz.
93. Taldeari ezaguna den asmakizuna kontatzea, objektu baten edo irudi baten laguntzarekin eta laguntzarik gabe, intonazio egokia eta nork bere diskurtso formula erabiliz.
94. Entzundako ahozko mezua irudiarekin edo objektuarekin erlazionatzea.
95. Entzundako mezuaren hitzen arteko erlazio logikoa asmatzea, erantzun koherentea eman ahal izateko.
96. Entzundako asmakizun batean zer transmititu nahi den identifikatzea.
97. Asmakizun bat entzutean posible diren erantzun logikoak identifikatzea.
98. Bikoteka edo banaka asmakizun bat asmatzea, egokia den diskurtso formula aplikatuz.

Arauak.

ADIERAZLEAK:

99. Irakasleen aginduak ulertzea eta betetzea, ikasgelako jarduerei loturiko erritualetan (pertxan berokia zintzilikatu, materialak atera eta antolatu, ikasgelako eremu desberdinetara joan, jarduera psiko-motrizak, plastikoak edo adierazpen musikalekoak egin...).
100. Ikastetxean eta heldu batek etxeen emandako arauen azalpena interpretatzea.
101. Ikastetxeko eta etxeko arauak beste bati azaltzea.
102. Errezeta batean testu mota, osagaiak, tresnak, prozesua, etab. identifikatzea.
103. Errezeta bateko osagaiak, tresnak, prozesua, etab. deskribatzea, marrazkien, ebakigarrien, eta abarren laguntzarekin.
104. Beste batek egindako errezeta baten lanketa interpretatzea.

2. HIZKUNTZA IDATZIA

Testu idatzien ulermena. Hastapenak.

ADIERAZLEAK:

1. Testu baten edukia aurreratzea izenburutik, iruditik eta ezagutzen dituen hitz batzuetatik abiatuz.
2. Objektuen izena dagokion argazkiarekin edo marrazkiarekin lotzea.
3. Zenbait izenbururen artean hautatzea testuaren edukiari (ipuineta, albisteetan, errebetetan, kantuetan, poemetan, eta abarretan) hobekien egokitzen zaiona.
4. Testu bat osatzen duten tipografiak identifikatzea: letra larriak, lodiak, kurtsibak, azpimarratuak, etab.
5. * Norberak idatzitako testuak ozenki irakurtzea.
6. * Testu labur bat ozenki irakurtzea, intonazioa, ahoskera eta erritmo egokia emanet (poemak, lelotegiak,asmakizunak, kantuen errepiak...).
7. Irakasleak irakurritako zati bat zein testu motari (ipuinak, errezetak, poesiak...) dagokion ezagutzea.
8. Irakasleak irakurritako zati esanguratsu bat zein ipuin ezaguni dagokion identifikatzea.
9. * Zenbait hitzen esanahia testuinguruaren arabera ondorioztatzea.
10. Irakurri dioten testuaren gainean iritzia ematea: gustatu ote zaion, lehenagotik badakien zerbaitekin erlazionatzen ote duen...
11. Interesarekin entzutea irakasleak ozenki irakurtzen duenean eta testua ulertzeta duela agertzea jarrera eta adierazpenekin.

Testu idatzien ekoizpena. Hastapenak.

ADIERAZLEAK:

- 1 2. Grafismoak marraztea, letrak imitatu, ezkerretik eskuinerako eta goitik beherako norabideak jarraituz.
- 1 3. Sasiletrak marraztea (letra arrunten marrazketa imitatzen duten grafismoak), hitz batek duen letra eta kopuru eta aniztasuna berriz esanez, ezkerretik eskuinerako eta goitik beherako norabidea jarraituz.
- 1 4. Nork bere izena eta beste ikaskide batzuena idaztea, hainbat xederekin: lanak eta ondasunak identifikatzea, arlo batzuetako parte-hartza erregistratzea, liburutegiko liburuak mailegatzeko, etab.
- 1 5. Idazkera silabikoa egitea, gero ahotsa emanez.
- 1 6. * Modu alfabetikoan idaztea, letra bakoitza dagokion soinuarekin lotuz, zuzenketa ortografikoa kontuan hartu gabe.
- 1 7. Modu alfabetikoan idaztea, zalantza ortografikoak kontuan hartuz.
- 1 8. Testuak marraztea, idazketarako tresna (arkatza, boligrafoa, klariona, pintura, errrotulagailua, letra mugikorrak, teklatua...) eta euskarri egokia erabiliz (gutuna, folioan; kartela, kartoi mehean; gogoratzeko oharrok badira, agendan edo libretan; etxerako mandatu bat bada, paper zati batean, etab.).
- 1 9. Zenbakiak, letrak eta beste zeinu grafiko batzuk bereiztea.
- 2 0. Hitzak testu zati batean identifikatzea.
- 2 1. Hitz ezberdinetan letra berak identifikatzea.
- 2 2. Bere izena edo beste izen esanguratsu bat osatzen duten letren izena ezagutzea.
- 2 3. Letra guztien izena ezagutzea (letra larrien kasuan).
- 2 4. Edozein tipografiatako letren izena ezagutzea.
- 2 5. * Hitz ezagunak eta ezezagunak deszfratzea testu labur batean.
- 2 6. Testua (errrotulua, etiketa, ipuina, gutuna, iragarkia, oharra, albistea, errezeta...) xedera (gogoratu, erregistratu, izendatu, datuak antolatu, informatu, komunikatu, adierazi, zerbait egiten irakatsi...) egokitzea.
- 2 7. * Testu bat planifikatzea idatzi baino lehen: zer idatziko den (gaia), zertarako (idaztearen xede), norendako (jasotzailea) eta nola (euskarri materiala, testu mota...).
- 2 8. * Idazte sistemaren konbentzio zenbait errespetatzea: hitzen, paragrafoen, marjinaren arteko banaketa, izenburuetarako bestelako tipografia.
- 2 9. * Testuak berrikustea eta hobetzea idatzi ondoren, banaka zein taldeka.
- 3 0. * Sortu den testua argitaratzea, editatzea eta jasotzaileari eskura jartzea.
- 3 1. * Testu bat sortzeko garaian gertatzen diren zalantza edo zailtasunak identifikatzea eta konponbidea ematea, ikaskide baten edo irakaslearen laguntzarekin.
- 3 2. Ideiak emanez, xede desberdineko testu kolektiboen sorkuntzan parte hartzea.
- 3 3. Irakasleari testuak diktatzea, modu konbentzionalean transkriba ditzan eta eredu gisa balio dezan.

34. Izenburu bateko hitzak (modu desordenatuan emanak) ordena zuzenean idaztea.
35. Testuak kopiatzea memorizatuak edo gogoratuak izan daitezen: oharrak etxera eramateko, kantutegiak, poema liburuak, erreza liburuak, ipuin bildumak, joko bildumak, agendak...
36. Ipuin edo erreza bateko irudiak kronologikoki ordenatzea eta horietako bakoitzarekin bat datorren testua idaztea.
37. * Beste batek hasitako testu idatzi bati jarraipena ematea.
38. Bi hitzen artean, testuinguruaren arabera egokiena dena hautatzea.
39. Testu bateko hitzak sinonimoengatik ordezkatzea.

Testu tipologia erabiltzea (zerrenda testuak, testu literarioak, informatiboak, azalpenezkoak, aginduzkoak, ludikoak...).

ADIERAZLEAK:

40. Zerrenda testuetan eskatutako informazioa interpretatzea eta kokatzea: ikasgelako errotuluak, zerrendak, etiketak, ordutegiak, egutegia, telebista programak, menuak, erreza, gidak, erosketa zerrendak, fakturak, inprimakiak, txartelak, kartelera, eskola ordutegiak, horma-irudiak, agendak, atlasak, mapak, ikasgelako planoa, hiztegiak, katalogoak, fitxa bibliografikoak, etab.
41. * Zerrenda testu batean eskatutako datuak idaztea edo osatzea norbere kaxa (ikus aitzineko adierazlea).
42. * Diktatuta, lan bat egiteko gogoratu behar diren hitzen zerrenda idaztea.
43. Beharrezkoa den lekuetan edo autorearen sinadura duten testuetan nork bere izena idaztea.
44. * Irakurri duen ipuin batetik gogoan dituen pertsonaien zerrenda idaztea.
45. Ipuin, poema, komiki... liburu bateko azalean izenburua, autorea edo ilustratzailea non dagoen kokatzea.
46. Ipuinaren izenburuak ilustrazioekin eta pertsonaiekin erlazionatzea.
47. Pertsonaiak deskripzioekin, erabiltzen dituzten adierazpenekin, eta abarrekin erlazionatzea.
48. Ipuin baten irakurketa entzun eta liburuan irakurri batera egitea.
49. * Lehenbiziko paragrafoak irakurri ondotik ipuin batek nola jarraitzen duen aurreikustea.
50. Ipuin batean pertsonaia baten izena ezagutzea.
51. Ipuinen egitura ezagutzea, eta beraz, hasierako eta bukaerako formulak, sarrera, korapiloa eta amaiera identifikatzeko gai izatea..
52. Ipuina entzun ahalaemozioak adieraztea (harridura, beldurra, poza...)
53. Diktatuta, ipuin ezagun baten esaldiak idaztea (esaldiok arbelean aitzinetik idatzi direlarik).
54. * Literatura testuen edizioan, formatua eta tipografia egokitzea. Kasu, izenburuan eta testuaren gainontzekoan desberdina den tipografia erabiliz, ipuinaren formatu egokia hautatuz, etab.

55. * Ipuin bat berridaztea, izenburua, pertsonaien elkarrizketak, deskribapenak eta amaiera aldatuz.
56. * Irudi sekuentzia batetik abiatuz, sarrera, korapiloa eta amaiera duen ipuin baten testua sortzea.
57. * Ezaguna den poema edo kantu bateko bertsoak ordenatzea, berregiteko.
58. Kantu, poema eta abarrendako beste izenburu batzuk asmatzea.
59. Hitzen bat, bertsoren bat aldatuz eta errima errespetatuz poemak berridaztea.
60. * Kantu batean leloa aurkitzea.
61. Irakasleak irakurritako komiki bateko bunbuiloaren testua dagokion pertsonaiarekin erlazionatzea.
62. Ordena logikoari jarraituz, komiki bateko biñeten sekuentzia berregitea.
63. Lau biñetetako komiki bateko bunbuiloak betetzea.
64. Irakurri izan dieten komiki tira batetik abiatuz istorioa eraikitzea.
65. Ipuina, poema, komikia, eta abarra zergatik gustatu zaien azaltzea.
66. Berri idatziak zein euskarrian aurki daitezkeen identifikatzea.
67. Berri batean izenburua eta berriaren gorputza bereiztea eta lotzea.
68. Egunkari batean berri baten garrantzia identifikatzea titularraren tamainaren eta hartzen duen lekuaren arabera.
69. Egunkarian intereseko berri bat aurkitzea eta denboran zehar jarraitzea.
70. Berri bat irakurri ondotik, ahoz erantzutea nor, zer, non, noiz eta nola galderei.
71. * Berri bat berridaztea izenburua eta edukia aldatuz, azalpenaren eskema mantenduz (nor, zer, non, noiz eta nola).
72. Egunkari batean, berria dagokion argazkiarekin lotzea.
73. Titularretik abiatuz, berri baten talde-idazketan parte hartzea.
74. Gutun batean identifikatzea igorlea eta kortesiazko, aurkezpeneko eta agurtzeko formulak.
75. * Gutun pertsonal batean diosal egiteko eta agurtzeko formulak idaztea, jasotzailearen araberako formula zuzena baliatuz (ikastetxeko zuzendaria, lagun bat, alkatea, etab.).
76. Gonbidapen batean identifikatzea nork gonbidatzen duen, noiz, non eta zergatik.
77. Gonbidapen baten testua idaztea, bertan zer ospatzen den, tokia, data, ordua eta sinadura azaltzen direlarik.
78. Zorionak emateko idaztea (eguberriak, urtebetetzeak...).
79. Postal batean jasotzailearen izena eta helbidea non idatzi behar diren ezagutzea.
80. * Gutunazal batean igorlearen eta jasotzailearen izenak idaztea.
81. * Diktatuta, gurasoendako oharra idaztea.
82. Zorionak posta elektronikoz ematea.
83. Mezu elektroniko batean igorlea nor den kokatzea.
84. Gertakari bat iragartzeko kartelak duen informazioa identifikatzea (zer, noiz, non...).
85. Publizitate kartel edo eskuliburu bateko informazioa identifikatzea (produktua, prezioa, eslogana...).
86. Kartel bateko datuak osatzea.

87. Eskola gertakari bat (inauteri festa, autore baten bisita, zuhaitzaren festa) iragartzeko kartela egitea.
88. Gai jakin bat aztertzeko material egokiak hautatzea, azaleko, bizkarreko, kontrazaleko, aurkibideko eta barruko erreferentzien (testuen eta irudien) bidez.
89. Irakurketaren xedea ulertzeari: argitu nahi duen zalantza, aurkitu asmo duen informazioa, etab.
90. * Behar duen informazioa zein orritan, tokitan eta paragrafotan aurkitzen den kokatzea.
91. * Azalpenezko testu batean, zenbakizko datu jakin bat aurkitzea, eta hala behar denean, azpimarratzea eta koadernoan idaztea.
92. Bilaketaren emaitza egiaztatzea, hots, irakurketaren xedea erdietsi ote den egiaztatzea.
93. Azalpenezko testu batean identifikatzea non dauden ulemerena eragozten duten zailtasunak.
94. Irakaslek ozen irakurritako azalpenezko testu bateko gaia identifikatzea.
95. * Erantzuna testu jakin baten irakurketan duen galdera eta erantzuna idaztea.
96. * Adinera egokitutako hitzegian hitzak aurkitzea eta definizioren bat kopiatzea.
97. Gidoi edo eskema eraikitza taldeka irakaslearen laguntzarekin, testuarekin erantzun daitezkeen galderetatik abiaturik.
98. Hutsuneak dituen kontzeptu mapa edo testua osatzea, lexiko zehatza erabiliz.
99. * Norbere kabuz, azalpenezko testuetara jotzea, ikasketa gairen baten gainean zerbait jakin nahi denean.
100. Azalpenezko testu bat idazteko gidoi bat taldean egitea, zenbait informazio iturritik jaso diren oharrak edo fitxak oinarri gisa hartuz. Izenburua jarri.
101. Azalpenezko testu batean, formatu eta tipografia bera ematea kategoria bereko ideiei.
102. Azalpenezko testuak lotzea testuaren edukia ilustratzen duten irudiekin, argazkiekin edo marrazkiekin.
103. Besteen testuetan aipatzea, zehaztasunagatik, ideia argitasunagatik ordenagatik eta abarrengatik egokiak iruditzen zaizkion esamoldeak.
104. Azalpenezko testu zatitua antolatzeari izenburuak, irudiak edo grafikoak, testua... erabilita.
105. * Moztutako azalpenezko testu batean hitz egokia sartu.
106. Sukaldeko errezeta batean izenburua, osagaien zerrenda eta prozedura kokatzea.
107. Sukaldeko errezeten izenburuak dagozkien argazkiekin lotu.
108. Errezeta batean desordenaturik dauden zatiak ordenatu (irudiak, izenburua, osagaiak, prozedura...):
109. Errezeta batek proposatzen dituen jarraibideak exekutatzea, irakaslek testua irakurri ahala.
110. Irakurri dioten errezetari zein osagai ez dagokion asmatzea, beharrezkoak baino osagai gehiago dituen osagai zerrenda batetik interpretatzu.
111. Errezeta bat irakurri ondotik erabiltzen diren osagaien zerrenda idaztea.
112. Taldeka berridaztea ezagutzen duten errezeta bat, irudiak erabiliz.
113. Lehenago irakaslek irakurri dien jolas xume bateko arauak gainontzeko lankideei azaltzea.
114. Ezagutzen duten jolas baten arauak taldeka berridaztea.

115. Hizki zopa batean zenbait hitz aurkitzea.
116. Hizki zopak egitea ikaskideek asmatzeko.
117. Desordenaturiko letretatik abiaturtuz hitz edo esaldi xumeak egitea.
118. Irakaslearen laguntzarekin edo laguntzarik gabe hitz gurutzatu errazak egitea.
119. Eskolako jarraibideen testu batean kokatzea non dagoen egin beharreko lana.
120. Ikerketaren portaera araukin zerrenda bat idaztea taldeka.
121. Sute kasuetan ikastetxea ebakuatzeko jarraibideak zuzen interpretatzea, irakasleak jarraibideak irakurri ondotik.

Baliabideen erabilera.

ADIERAZLEAK:

122. Liburutegiko arauak ezagutu eta errespetatzea (portaera, materialen zainketa...).
123. Liburutegiaren antolamendua ezagutzea (seinalatzapena, funtsen, fitxategien, espazioen, mailegu sistemaren... kokapena).
124. Literatura testuak (ipuinak, poemak edo komikiak) liburutegi zentraleko zein liburutan edo bestelako euskaritan aurki daitezkeen identifikatzea.
125. Azalpenezko testuen (liburuen, aldizkarien, CDen, eta abarren) kokapena ezagutzea ikastetxeko edo ikasgelako liburutegian.
126. Liburu batean bizkarra, azala eta kontrazala bereiztea.
127. Liburutegiko funtsak katalogatzeko fitxak betetzea, izenburua, autorea eta argitaletxea idatziz.
128. Etxean irakurtzeko liburutegiak duen mailegu zerbitzua erabiltzea.
129. Liburu batean irakurri duenaren berri edo liburutegiko film batean ikusi duenaren berri ematea.
130. Baliabide informatikoak ezagutzea.
131. CD-ROM baten karatula edukiarekin lotzea.
132. CD-ROM baten edukian barna mugitzeko sagua erabiltzea.
133. Web orrialde baten izenburua identifikatzea eta lotuneren bat erabiltzea.
134. Testu prozesadorearekin lan saio bat hastea eta bukatzea.
135. Testu bat egitea eta inprimatzea, taldeka, testu prozesadorea erabiliz.
136. Zenbait egunkariren izena eta horien data identifikatzea.
137. Aukerak erabiliz, egunkariko sail jakin (telebistako programazioa, eguraldiaren mapa...) bat zein orritan egon daitekeen aukitzea.
138. Egunkari batean publizitatea identifikatzea.

aTLaNTe PROieKTua

Haur Hezkuntzako ERRENDIMENDU adierazleak
MaTEMaTiKa

1. ZENBAKIAK ETA KALKULUA

ADIERAZLEAK:

1. Zenbakien izenak ezagutzea: zero, bat, bi, hiru...
2. Ordena finkoa duten zenbakiak ezagutzea (bat, bi, hiru...).
3. Emandako zenbaki baten aurreko eta ondoko zenbakiak zein diren esatea. (urretik eta atzetik)
4. Zenbakiak batetik hamarrera, banan-banan eta binaka, gorako eta beherako ordenan (zuzenean eta alderantziz).
5. Ekintza edo gertaera errepikakorrik (txaloen, urratsen laguntzarekin...) kontatzea zenbait maiztasun erabiliz.
6. Gehi eta gutxi adierazpenak ezagutzea.
7. Bi objektu bildumaren artean, zenbaki handiago bat edo txikiago bat zein bildumatan dagoen zehaztea.
8. Bi bildumak objektu kopuru bera izan dezaketela ulertzea, edozein izanik ere objektu horien tamaina.
9. Kopuru bera grafikoki irudikatzea, objektu desberdinak dituzten bildumak erabiliz.
10. Zenbakia pertsona kopuru zehatz batekin lotzea, objektuak banatu behar direnean.
11. Objektu edo irudikapen kopuru txiki bati dagokion zenbakia zein den ezagutzea.
12. Zenbaki arrunten grafia ezagutzea.
13. 0 10tik bitarteko zenbakiak bereiztea.
14. 0tik 10 bitarteko zenbakiak irakurtzea.
15. 0tik 10 bitarteko zenbakiak idaztea.
16. Lehenetik hamargarrenera bitarteko ordinalak zuzen erabiltzea.
17. Zerotik hamarrera bitarteko zenbakiak idatziz ordenatzea.
18. Emandako bi zenbakiren artean, zein den zenbakirik handiena eta zein txikiena zehaztea.
19. Bilduma bateko objektuen kopurua irudikatzen duen zenbakia idaztea.
20. Emandako zenbaki bat adierazten duten objektuen kopurua grafikoki irudikatzea.
21. Multzo batetik elementuak hartzea, zenbaki jakin batek adierazten dituen bezainbat.
22. Bilduma bateko elementuak kontatzea.
23. Jakitea kopurua eta zenbakia handitu egiten direla, emandako bilduma bati elementuak gehitzen zaizkionean.
24. Jakitea kopurua eta zenbakia murriztu egiten direla, emandako bilduma bati elementuak kentzen zaizkionean.
25. Eguneroko egoeretan bikoitza eta erdia kontzeptuak egoki adieraztea.
26. Norberak, bere esperientziatik abiaturik, zenbakien erabilgarritasuna frogatzen duten egoerak identifikatzea, besteak beste: egutegia, igogailuak, autobusak, jokoak, etab.

27. Interesa izatea zenbakia zer den eta zenbaki hori eguneroko bizitzan nola aplika daitekeen jakiten.
28. Haurrak bere inguruan behar dituen zenbakiak egoki erabiltzea.
29. Zenbakizko kalkulua erabili beharreko benetako egoera bat ebaztea.

2. MAGNITUDEAK ETA NEURRIAK

ADIERAZLEAK:

30. Luzerari buruzko kontsignetan emandako (luze, oso luze, labur...) nolakotasunak dituzten objektuak adieraztea.
31. Neurketetan erabilitako hau baino gehiago, bezainbat, hau bezainbat, hau baino gutxiago adierazpenak ezagutzea.
32. Neurketetan erabilitako hau baino gehiago, bezainbat, hau bezainbat, hau baino gutxiago adierazpenak konparatzea.
33. Objektuak luzeraren, azaleraren edo bolumenaren arabera konparatzea.
34. Zenbait luzera, azalera eta bolumenetako objektuak irudikatzea.
35. Luze, zabal, altu, lodi eta mehe hitzak egoki erabiltzea.
36. Luzera bat aldatzea beste luzera berdin bat gehituz.
37. Neurriaren emaitza adieraztea kopurua eta magnitudea zehatztuz.
38. Objektu bat neurtzeko estrategiak erabiltzea.
39. Neurketa jakin batzuk egiteko unitaterik egokiena erabiltzea.
40. Urrun eta hurbil hitzak distantzia luzeekin eta distantzia laburrekin, hurrenez hurren, lotzea.
41. Bi punturen arteko biderik laburrena lerro zuzen baten bidez loturik lortutakoa dela adieraztea.

2.1. Masa, edukiera eta denbora

ADIERAZLEAK:

42. Bi edo hiru objektu masaren arabera ordenatzea.
43. Zenbait objekturen masak konparatzea.
44. Bi objekturen masa zein izan daitekeen iragartzea.
45. Eskuak erabiltzea egindako iragarpena frogatzeko.
46. Balantza motak masa neurtzeko tresna modura ezagutzea.
47. Masa neurtu ondoko emaitzak kopuruarekin eta magnitudearekin adieraztea.
48. Erosi nahi denaren magnitudeari egokitzen zaizkion unitateak (k, m, l, etab.) aukeratzea.
49. Zenbait edukiontziren ahalmena beren tamainarekin lotzea.

50. Likido kopuruaren eta edukiontiaren ahalmenaren arteko erlazioa frogatzea.
51. Zenbait edukiontziren ahalmena zein den zenbatestea.
52. Non sartzen den gehiago egoera ebatzeko trasbaserik egokienak egitea.
53. Zenbait objekturen ahalmena konparatzeko edukionti egokiak aukeratzea.
54. Eguneroko ekintzak denboraren arabera ordenatzea.
55. Atzo, gaur, goizean hitzak denboraren neurriarekin lotzea.
56. Lehen, orain eta gero adierazpenak aplikatzea
57. Eguneko zati bakoitzean egiten diren ekintzarik garrantzitsuenak ordenatuki azaltzea.
58. Eguzkia lehen denbora-neurri moduan behatzea.
59. Egutegi bat zer den ezagutzea.
60. Egutegi baten erabilgarritasuna ezagutzea.
61. Astegunak banan-banan esatea.
62. Urteko lau urtaraoak banan-banan esatea.
63. Egutegia begi aurrean izanik, urteko hilabeteak ezagutzea.
64. Egunero erabiltzeko egutegi batean aste bat zer den identifikatzea.
65. Denbora erlojuarekin neur daitekeela ezagutzea.
66. Grafikoen bidez denbora kontrola daitekeela ezagutzea.
67. Oso denbora-tarte laburrak egunero egiten diren ekintzetan identifikatzea.
68. Eguneroko ekintzetan erabilitako denbora handitik txikira ordenatzea.
69. Izaki bizidun baten sekuentziak, ahoz eta koherentziaz, adieraztea.
70. Ipuin ezagunak irudikatzen diren biñetak denbora-sekuentzia baten arabera ordenatzea.
71. Haurrak ezagututako ekintzen zergatiak eta ondorioak era ordenatuan lotzea.

3. GEOMETRIA: ESPAZIOAN KOKATZEA

ADIERAZLEAK:

72. Haurrak bere gorputzean identifikatza aurrean/atzean, goian/behean, eskuinean/ezkerrean... dagoena.
73. Nire aurrean, nire atzean, nire eskuinean, nire ezkerrean... adierazpenak egoki erabiltzea.
74. Ikerla bat mugitzen denean, gauzak tokiz aldatzen direla adieraztea.
75. Aurrera, gora, eskuinera, ezkerrera... moduko mugimenduei dagozkien kontsignak jarraitzea.
76. Ilaskide baten gorputzaren atalak zein diren adieraztea eta haien non dauden esatea.
77. Aztertutako posizio eta mugimenduak ahoz adieraztea.
78. Aztertutako egoera eta ibilbideak grafikoki adieraztea.
79. Prisma, zilindro, esfera eta kubo baten forma duten hirudimentsioko irudiak ezagutzea.
80. Biraka egin dezaketen eta biraka egiterik ez duten objektuak bereiztea.
81. Meta daitezkeen objektuak bereiztea.
82. Inguruko objektuak forma geometrikoekin identifikatzea.

83. Objektu baten aurkia inprimatzean edo objektu horren itzala irudikatzen duten objektuekin proiektatzean sortzen diren irudi lauak erlazionatzea.
84. Hiru dimentsioko irudiak planoan irudikatzea.
85. Irudi solidoa eraikitza hiru dimentsioko moduluetatik abiaturik.
86. Forma lauak dituzten objektuak ezagutzea: karratua, laukizuzena, triangelua eta zirkulua.
87. Azalera ireki eta itxiak irudikatzea.
88. Azalerak irudikatzea: karratua, laukizuzena, triangelua eta zirkulua.
89. Zenbait objekturen aurpegieta formarik karratuak, laukizuzenekoak, triangeluarra eta zirkularra ezagutzea.
90. Irudi lauen erpinak identifikatzea.
91. Zenbait lerro zuzen ixten direnean irudi bat sortzen dutela ezagutzea.
92. Espazioak irudi lauen konposizioen bidez irudikatzea.
93. Lerro zuzenaren, kurba irekiaren eta kurba itxiaren artean bereizketa egitea.
94. Zenbait lerro mota grafikoki irudikatzea.
95. Lerroa hartza bi punturen artean objektu batek egiten duen desplazamenduaren irudikapen modura.
96. Erregela erabiltzea marra zuzenak egiteko.
97. Irudi baten barneko aldea, kanpoko aldea eta perimetroa zein diren esatea.

4. ARRAZOIBIDE LOGIKOA ETA PROBLEMEN EBAZPENA

ADIERAZLEAK:

98. Objektuetan eta irudikapen grafikoetan nolakotasunak (tamaina, kolorea, forma, textura, etab.) ezagutzea.
99. Objektu bilduma baten ezaugarriak (desberdintasunak, antzekotasunak, errepikapenak, gabeziak...) aurkitzea.
100. Pertsonen, animalien eta gauzen nolakotasunak ahoz adieraztea.
101. Baiezko atributuen eta ezezko atributuen artean bereiztea.
102. Atributuen bidez zehazturiko objektuen bildumak irudikatzea.
103. Multzo batean elementuak identifikatzea.
104. Bi objektu bildumaren elementuen arteko antzekotasunak eta desberdintasunak ezagutzea.
105. Bilduma bateko elementu guztiak multzokatzea, ikasleek edo irakasleak aukeraturiko irizpide baten arabera.
106. Sailkapen bat irudikatzea haurrek hautaturiko irizpide baten arabera.
107. Irizpideak ezartzea bilduma bateko objektuak sailkatzeko.
108. Sortak prestatzea eredu baten arabera.
109. Sortak egitea ikasleek edo irakasleak aukeraturiko irizpidearen arabera.
110. Sorta batean erabilitako irizpidea azaltzea.

- 1 1 1 . Sekuentziak objektuekin egitea (objektu horietan atributu bat edo bi aldatzen joanen dira).
- 1 1 2 . Adierazten diren nolakotasun guztiak betetzen dituen bilduma bateko elementua aurkitzea.
- 1 1 3 . Aukeratutako objektua ezagutzeko erabili diren irizpideak ahoz adieraztea.
- 1 1 4 . Zenbaki jakin bat emaitza modura emanen duten batuketako eta kenketako eragiketak egitea.
- 1 1 5 . Eguneroko bizitzan gerta daitezkeen problemak ebazteko eragiketak erabiltzea.
- 1 1 6 . Egoera praktikoetan eba zpen jakinetarako estrategiarik egokiena aplikatzea.
- 1 1 7 . Problemen soluzioa ematea hasierako galderak aipatzen duen zenbakiarekin eta terminoarekin.
- 1 1 8 . Erantzunak modu erre reflexiboan formulatzea.
- 1 1 9 . Ebatzi beharreko egoera problematikoak arrazoitzea eta argudiatzea.
- 1 2 0 . Eragiketen erabilera baloratzea problema errazak eba zteko.
- 1 2 1 . Hiztegi egokia erabiltzea egindako jarduera bakoitza azaltzeko.
- 1 2 2 . Norberak bere ekoizpenak erakustea eta ikaskideek egindakoez interesa izatea.
- 1 2 3 . Erabilitako materialak biltzea eta ordenatzea.
- 1 2 4 . Hasitako lanak bukatzea.
- 1 2 5 . Laguntza eskatzea irakasleari edo ikaskideei problema bat nola ebatzi jakiten ez denean.

aTLaNTe PROieKTua

Haur Hezkuntzako ERRENDIMENDU adierazleak
LENGUA CASTELLANA

NOTA: Los estándares marcados con un asterisco son de especial dificultad,
pero es deseable que lo alcancen la mayoría de niños y niñas.

LENGUA CASTELLANA

1. LENGUAJE ORAL

Fórmulas de cortesía. Presentaciones.

ESTÁNDARES:

- 1 . Reconocer un saludo.
- 2 . Saludar con fórmulas lingüísticas variadas, acordes a la situación.
- 3 . Saludar con fórmulas no lingüísticas (mirada, sonrisa, gesto...) variadas, acordes a la situación.
- 4 . Reconocer una expresión lingüística de presentación.
- 5 . Presentarse a si mismo.
- 6 . Presentar a una tercera persona.
- 7 . Relacionar el nombre y apellidos con la identidad de la persona.

Peticiones. Agradecimientos. Disculpas.

ESTÁNDARES:

- 8 . Pedir algo utilizando el imperativo acompañado de fórmulas de cortesía.
- 9 . Interpretar una petición que se le hace de forma imperativa.
- 10 . Pedir permiso para realizar una acción.
  - 1 1 . Interpretar la petición de permiso para realizar una acción.
  - 1 2 . Usar la fórmula social de agradecimiento adecuada a la situación.
  - 1 3 . Interpretar la respuesta de agradecimiento.
  - 1 4 . Identificar las fórmulas de disculpa.
  - 1 5 . Pedir disculpas con diferentes fórmulas según el contexto.

Transmisión de información y descripción de sentimientos, deseos, situaciones, objetos...

ESTÁNDARES:

- 16 . Expresar sentimientos en primera persona (verbos estar, sentirse).
- 17 . Interpretar la expresión de sentimientos realizados por otros.
- 18 . Preguntar al interlocutor sobre sus sentimientos.
- 19 . Expresar deseos o necesidades utilizando las fórmulas adecuadas.
- 20 . Interpretar la expresión de los deseos o necesidades de otra persona.

21. Pedir información sobre hechos significativos empleando las fórmulas interrogativas adecuadas (qué, cómo, cuándo, dónde, quién, a quién, con qué, etc.).
  22. Interpretar las informaciones dadas por otros.
  23. Contar en primera persona algo que les ha sucedido situando correctamente la acción en el espacio y en el tiempo.
  24. Describir un objeto y reconocerlo por su descripción.
  25. Expresar los sentimientos e imágenes que sugiere un objeto.
  26. Realizar comparaciones de objetos que están a la vista.
  27. Interpretar las comparaciones realizadas por otros.
  28. Explicar el trayecto a seguir para llegar a un lugar conocido.
  29. Interpretar la explicación de otro sobre la forma de realizar un trayecto.
  30. Explicar la forma de localizar objetos, personas, lugares, domicilios, etc., utilizando las referencias espaciales.
31. Interpretar las explicaciones dadas por otros sobre la localización de objetos, personas, lugares, domicilios, etc.
  32. Explicar el funcionamiento de un aparato conocido.
  33. Pedir información a cerca del funcionamiento de un aparato.
  34. Identificar un mensaje para transmitirlo a otras personas.
  35. Transmitir un mensaje a otras personas manteniendo el contenido del mismo.
  36. Diferenciar la comunicación telefónica de la comunicación en la que emisor y receptor se encuentran presentes.
  37. Hablar por teléfono como emisor y receptor usando distintas fórmulas para abrir y cerrar la comunicación.
  38. Hablar por teléfono evitando que la comunicación se interrumpa, usando las expresiones más adecuadas a cada situación de comunicación: opinar, pedir información, pedir disculpas, agradecer algo, etc.

Narraciones. Relatos. Recitados. Dramatización.

ESTÁNDARES:

39. Contar un cuento empleando las fórmulas propias de inicio y final de este género literario e incluyendo varios hechos de su argumento, una breve descripción del protagonista, de los personajes secundarios y de un elemento material significativo.
40. Interpretar un cuento que incluya las fórmulas propias de inicio y final, la narración de al menos tres hechos en su argumento y la descripción del protagonista, de los personajes secundarios y de algún elemento material significativo.
41. Seguir la narración de un cuento leído por otro niño o niña en voz alta.

42. Relatar un hecho concreto significativo para el niño empleando tiempos verbales de pasado. Debe explicar qué pasó, dónde pasó y por qué es importante para él, transmitiendo la secuencia temporal de los hechos.
43. Interpretar los relatos realizados por otros.
44. Relatar una anécdota propia.
45. Interpretar una anécdota que cuenta otra persona.
46. Percibir el ritmo y la rima al escuchar una poesía.
47. Memorizar, recitar y dramatizar, de forma individual o en grupo, un pareado, una estrofa y una poesía con ritmo y entonación adecuados apoyándose en el lenguaje corporal.
48. Identificar, al escuchar una poesía, la idea principal, el mensaje que quiere transmitir y relacionar el contenido con el gesto corporal.
49. Recitar, individualmente o en grupo, una poesía narrativa realizando las pausas necesarias y con la entonación y el ritmo adecuados.
50. Reconocer la sucesión de hechos que se producen en el relato de una poesía narrativa.
51. Identificar, al escuchar una poesía narrativa, los elementos específicos que la componen (lugar, tiempo, colores, etc.), la idea principal, la sucesión de hechos narrativos, etc.
52. Relacionar el contenido de la poesía con su título, observando si se repite durante la recitación.
53. Opinar, de forma razonada, sobre si le gusta o no la poesía escuchada.
54. Aplicar la estructura binaria para producir pareados, de forma individual o en grupo, siguiendo un modelo, con la entonación y el ritmo adecuados.
55. Crear una poesía por analogía a partir de un referente dado, introduciendo los cambios necesarios y respetando la rima.
56. Inventar, de forma individual o en grupo, una poesía sin modelo previo.
57. Identificar las estrofas de la poesía creada.
58. Identificar al protagonista y a los personajes secundarios (animados o inanimados) que intervienen en una obra de teatro infantil.
59. Interpretar a uno de los personajes (animados o inanimados) que intervienen en una obra de teatro infantil.

Conferencias. Debates. Entrevistas. Encuestas.

ESTÁNDARES:

60. Exponer ante los demás, de forma individual o en equipo, un tema con apoyos de imágenes o dibujos.
61. Identificar, de forma individual o en grupo, el tema de una conferencia con apoyos de imágenes o dibujos.
62. Interpretar, de forma individual o en grupo, la información dada en una conferencia con apoyos de imágenes o dibujos.

63. * Exponer ante los demás, de forma individual o en equipo, un tema con apoyo de un guión escrito.
64. * Identificar, de forma individual o en grupo, la información dada en una conferencia con apoyo de un guión escrito.
65. Identificar y enumerar las ideas principales de una conferencia.
66. Conocer y ejercer el papel de moderador en un debate: presentarse a sí mismo y a los participantes, enunciar el tema, dar la palabra, hacerles respetar el turno, etc.
67. Conocer y ejercer el papel de participante en un debate: pedir la palabra, identificar cuándo se le da la palabra, respetar el turno, escuchar a los demás, opinar sobre el tema del debate, dar argumentos, identificar las opiniones de otras personas, dar la razón a quien piensa lo mismo, identificar una opinión contraria a la propia, etc.
68. Conocer y ejercer el papel de entrevistador: saludar al público, presentar al entrevistado, formular preguntas, interpretar las respuestas, despedirse del público, etc.
69. Conocer y ejercer el papel de entrevistado: identificar una pregunta que se le hace sobre un objeto o un hecho concreto, responder con una opinión propia, despedirse del público y del entrevistador, etc.
70. Expresar la opinión sobre un objeto o hecho vivido dando argumentos.
71. Identificar cuándo alguien argumenta sobre un objeto o hecho vivido.
72. Formular una pregunta concreta sobre algo.
73. Identificar qué se le pregunta.
74. Responder a una pregunta concreta sobre algo.
75. Participar en una encuesta respondiendo las preguntas formuladas.

Juegos con palabras: rimas, trabalenguas y adivinanzas.

ESTÁNDARES:

76. Hacer juegos gestuales con palabras, rimas y canciones de cuna, con una buena entonación y respetando el ritmo.
77. Identificar el silencio como una ausencia de sonido en rimas y canciones de cuna.
78. Hacer juegos combinando palabra—silencio en rimas y canciones de cuna, con una buena entonación y respetando el ritmo y el silencio.
79. Anticipar la palabra que puede sustituir al silencio en una rima o canción de cuna escuchada.
80. Inventar pareados y rimas a partir de sus nombres, acompañándolos de gestos y respetando el ritmo y la entonación.
81. Identificar la rima, el mensaje oral escuchado relacionándolo con el gesto realizado y las ideas principales en los diferentes juegos realizados.
82. Producir pareados y rimas que tengan una coherencia lógica.

83. Inventar pareados y rimas sin coherencia lógica y expresarlos de forma divertida.
84. Relacionar la pregunta y la respuesta al escuchar un disparate.
85. Reproducir algunas palabras escuchadas en un trabalenguas.
86. Recitar individualmente un trabalenguas con el ritmo, la entonación y la fonética adecuados.
87. Inventar juegos con trabalenguas respetando el ritmo, la entonación y la fonética propios.
88. Identificar las estructuras lingüísticas de la adivinanza a partir de modelos conocidos.
89. Contar al grupo una adivinanza conocida con y sin apoyo de un objeto o de una imagen, con buena entonación y utilizando la fórmula discursiva propia.
90. Relacionar el mensaje oral escuchado con la imagen u objeto.
91. Descubrir la relación lógica que existe entre las palabras del enunciado de una adivinanza e identificar lo que quiere transmitir.
92. Identificar las posibles respuestas lógicas que puede tener una adivinanza.
93. Inventar una adivinanza, por parejas o individualmente, aplicando la fórmula discursiva apropiada.

Normas. Instrucciones.

ESTÁNDARES:

94. Interpretar la explicación de las normas del colegio y de casa dada por un adulto.
95. Explicar a otros las normas del colegio y de casa.
96. Explicar a otros cómo se construye un aparato indicando las acciones implicadas en el proceso y su secuencia temporal (primero se hace..., luego hay que..., para terminar tienes que, etc.).
97. Interpretar las explicaciones de otras personas sobre cómo se construye un aparato.
98. Identificar en el texto de una receta los ingredientes, los utensilios y el proceso de elaboración de la misma.
99. Describir los ingredientes, los utensilios y el proceso de elaboración de una receta con apoyos de dibujos, recortables, etc.
100. Interpretar la descripción de la elaboración de una receta realizada por otro.

2. LENGUAJE ESCRITO

Iniciación a la comprensión de textos escritos.

ESTÁNDARES:

1. Anticipar el contenido de un texto a partir del título, de las imágenes y de algunas palabras que conoce.
2. Asociar el nombre de los objetos con su foto o dibujo correspondiente.
3. Elegir entre varios títulos aquel que se adapta mejor al contenido del texto (en cuentos, noticias, recetas, canciones, poemas, etc.).
4. Identificar las distintas tipografías que componen un texto: mayúsculas, negritas, cursivas, subrayados, etc.
5. * Leer en voz alta textos escritos por él mismo.
6. * Leer en voz alta un texto breve dándole la entonación, pronunciación y ritmo adecuados (poemas, retahilas, adivinanzas, estribillos de canciones...).
7. Reconocer el género textual al que pertenece un fragmento leído por el profesor (cuentos, recetas, poesías...).
8. Identificar a qué cuento conocido pertenece un fragmento significativo leído por el profesor.
9. * Deducir el significado de determinadas palabras por el contexto.
10. Opinar acerca del texto que le han leído: si le ha gustado o no, si lo relaciona con algo que ya sabía...
11. Escuchar con interés cuando el profesor lee en voz alta y manifestar la comprensión del texto con diferentes expresiones y actitudes.

Iniciación a la producción de textos escritos.

ESTÁNDARES:

12. Trazar grafismos imitando las letras y siguiendo la dirección de izquierda a derecha y de arriba abajo.
13. Trazar pseudoletras (grafismos que imitan el trazado de las letras convencionales) reproduciendo la cantidad y la variedad de las letras que tiene la palabra que quiere escribir, siguiendo la dirección de izquierda a derecha y de arriba a abajo.
14. Escribir su nombre y el de otros compañeros con diversos propósitos: identificar sus trabajos y pertenencias, registrar su participación en algunas tareas, para el préstamo de los libros de la biblioteca, etc.
15. Realizar una escritura silábica asociándola con su correspondencia sonora.
16. * Escribir de manera alfabetica, asociando cada letra con su sonido, sin tener en cuenta la corrección ortográfica.

17. Escribir de manera alfabética, teniendo en cuenta las dudas ortográficas.
18. Trazar textos usando el instrumento (lápiz, bolígrafo, tiza, pintura, rotulador, letras móviles, teclado...) y el soporte adecuados a la finalidad del trabajo de escritura: una carta, en un folio; un cartel, en una cartulina; si son notas para recordar, en una agenda o libreta; si es un recado para llevar a casa, en un trozo de papel, etc.
19. Diferenciar números, letras y otros signos gráficos.
20. Identificar las palabras en un fragmento.
21. Identificar las mismas letras en diferentes palabras.
22. Reconocer el nombre de las letras que componen su nombre u otras palabras significativas.
23. Reconocer el nombre de todas las letras cuando éstas están escritas en mayúsculas.
24. Reconocer el nombre de todas las letras en cualquier tipografía.
25. * Descifrar palabras conocidas y desconocidas en un breve texto.
26. Adecuar el texto (rótulo, etiqueta, cuento, carta, anuncio, nota, noticia, receta...) a la finalidad que se pretende (recordar, registrar, designar, organizar datos, informar, comunicar, expresar, enseñar a hacer algo...).
27. * Planificar un texto antes de escribirlo: qué va a escribir (tema), para qué (finalidad de la escritura), para quién (destinatario) y cómo (soporte material, tipo de texto....).
28. * Respetar algunas de las convenciones del sistema de escritura como la separación entre palabras, párrafos, márgenes, diferente tipografía para los títulos.
29. * Revisar y mejorar sus textos después de escribirlos, de forma individual o en grupo.
30. * Publicar, editar y hacer llegar al destinatario real el texto que se ha generado.
31. * Identificar y solucionar las dudas o dificultades que se le plantean a la hora de elaborar un texto, con ayuda del compañero o del profesor.
32. Participar, aportando ideas, en la elaboración de textos colectivos con diferentes finalidades.
33. Dictar textos al profesor para que éste los transcriba de manera convencional y sirva de modelo.
34. Escribir en el orden correcto las palabras de un título que se muestran de forma desordenada.
35. Copiar textos para ser memorizados o recordados: notas para llevar a casa, cancioneros, libros de poemas, libros de recetas, recopilación de cuentos, recopilación de juegos, agendas...
36. Ordenar cronológicamente las ilustraciones de un cuento o de una receta y escribir un texto para cada una de ellas.
37. * Continuar un texto escrito iniciado por otro.
38. Elegir, entre dos palabras, la más adecuada según el contexto.
39. * Sustituir palabras en un texto por otras sinónimas.

Uso de la tipología textual: textos enumerativos, literarios, informativos, expositivos, prescriptivos y lúdicos.

ESTÁNDARES:

40. * Localizar e interpretar la información requerida en los textos enumerativos: rótulos de clase, listas, etiquetas, horarios, calendario, programas de televisión, menús, recetas, guías, lista de la compra, facturas, impresos, carnets, cartelera, horarios escolares, murales, agendas, atlas, mapas, plano de la clase, diccionarios, catálogos, fichas bibliográficas, etc.
41. * Escribir o completar por sí mismo los datos requeridos en un texto enumerativo (ver estándar anterior).
42. * Escribir, al dictado, listas de palabras que es necesario recordar para realizar una tarea.
43. Escribir su nombre en los lugares que sea necesario o en los textos que llevan firma de autor.
44. * Escribir una lista con los nombres de los personajes que recuerda de un cuento que se haya leído.
45. Localizar en la portada de un libro de cuentos, poemas, cómic... dónde está el título, el autor o el ilustrador.
46. Relacionar los títulos del cuento con las ilustraciones y los personajes.
47. Relacionar los personajes con sus descripciones, las expresiones que utilizan, etc.
48. Seguir la lectura de un cuento en el libro a la vez que se escucha la lectura del mismo.
49. * Predecir cómo continua un cuento tras la lectura de los primeros párrafos.
50. Reconocer en un cuento el nombre de un personaje.
51. Reconocer la estructura de los cuentos de manera que sea capaz de identificar las fórmulas de comienzo y final, la introducción, el planteamiento y el desenlace.
52. Manifestar diferentes emociones a lo largo de la escucha de un cuento (sorpresa, miedo, alegría...).
53. Escribir, al dictado, unas frases de un cuento conocido que, previamente, han sido escritas en la pizarra.
54. * Adecuar el formato y la tipografía en la producción de textos literarios, por ejemplo, empleando una tipografía que sea diferente en el título que en el resto del texto, eligiendo un formato adecuado para un cuento, etc.
55. * Rescribir un cuento cambiando el título, los diálogos de los personajes, sus descripciones y el final.
56. * Crear, a partir de una secuencia de imágenes, el texto de un cuento que tenga una introducción, nudo y desenlace.
57. * Ordenar los versos que componen un poema o canción conocida para reconstruirla.

58. Inventar otros títulos para canciones, poemas, etc.
59. Rescribir poemas cambiando alguna palabra, algún verso... y respetando la rima.
60. * Localizar el estribillo en una canción.
61. Relacionar el texto de un bocadillo de un cómic, leído por el profesor, con el personaje correspondiente.
62. Reconstruir, según el orden lógico, una secuencia de viñetas de un cómic.
63. Rellenar los bocadillos de un cómic de cuatro viñetas.
64. Construir una historia a partir de una tira de cómic que le han leído.
65. Explicar por qué les ha gustado o no un cuento, un poema, un cómic, etc.
66. Identificar en qué soportes se pueden encontrar noticias escritas.
67. Diferenciar y asociar en una noticia el titular y el cuerpo de la noticia.
68. Identificar en un periódico la importancia de una noticia según el tamaño del titular y el lugar que ocupa.
69. Localizar en el periódico una noticia de interés y seguirla en el tiempo.
70. Contestar oralmente a las preguntas quién, qué, dónde, cuándo y cómo tras la lectura de una noticia
71. * Reescribir una noticia cambiando el título y el contenido, manteniendo el esquema expositivo (quién, qué, dónde, cuándo y cómo).
72. Asociar, en un periódico, una noticia con la foto correspondiente.
73. Participar en la escritura colectiva de una noticia partiendo del titular.
74. Identificar en una carta el remitente, las fórmulas de cortesía, de presentación y de despedida.
75. * Escribir en una carta personal fórmulas de saludo y despedida, utilizando la fórmula correcta según sea el destinatario (el director de la escuela, un amigo, el alcalde, etc.).
76. Identificar en una invitación quién invita, cuándo, dónde y por qué.
77. Escribir el texto de una invitación en la que figuren, al menos, el acontecimiento, el lugar, la fecha, la hora y la firma.
78. Escribir una felicitación (navidad, cumpleaños...).
79. Reconocer el lugar dónde se ha de escribir el nombre y dirección del destinatario en una postal.
80. * Escribir en un sobre el remitente y el destinatario.
81. * Escribir, al dictado, una nota de aviso a los padres.
82. Enviar una felicitación por correo electrónico.
83. Localizar quien ha enviado un mensaje en un correo electrónico.
84. Identificar la información que contiene un cartel anunciador de un acontecimiento (qué, cuándo, dónde ...).
85. Identificar la información que contiene un cartel o folleto publicitario (producto, precio, eslogan ...).

86. Completar determinados datos en un cartel.
87. Elaborar un cartel anunciador de un acontecimiento escolar (fiesta de carnaval, visita de un autor, fiesta del árbol...).
88. Seleccionar los materiales adecuados para el estudio de un tema a partir de las referencias (texto e imágenes) que aparecen en la cubierta, lomo, contracubierta e índice.
89. Comprender el propósito de la lectura: duda que espera resolver, información que espera encontrar, etc.
90. * Localizar la página y el párrafo en donde se encuentra la información que precisa.
91. * Localizar (subrayar) un determinado dato numérico o una palabra en un texto expositivo y anotarlo en el cuaderno.
92. * Verificar el resultado de la búsqueda, es decir, comprobar si se ha cumplido el propósito de lectura.
93. Identificar en un texto expositivo dónde están las dificultades que impiden la comprensión.
94. Identificar el tema de un texto expositivo que el profesor lea en voz alta.
95. * Escribir una pregunta cuya respuesta se encuentra en la lectura de un determinado texto y escribir la respuesta.
96. * Buscar palabras en un diccionario adaptado a su edad y copiar alguna definición.
97. Construir un guión o esquema, de manera colectiva y con ayuda del profesor, a partir de las preguntas que se pueden responder con el texto.
98. Completar, con el léxico preciso, un texto o mapa conceptual sencillo que presente lagunas.
99. * Recurrir, por propia iniciativa, a los textos expositivos cuando se quiere saber algo acerca de un tema de estudio.
100. Elaborar entre todos un guión para escribir un texto expositivo a partir de las notas o fichas que se han tomado de las diferentes fuentes de información. Ponerle título.
101. Dar el mismo formato y tipografía a ideas de la misma categoría dentro de un texto expositivo.
102. Asociar los textos expositivos con imágenes, fotos o dibujos que ilustren el contenido del texto.
103. Señalar, en textos de otros, las frases o expresiones que le parezcan más adecuadas por su precisión, claridad de ideas, orden, etc.
104. Organizar un texto expositivo fragmentado utilizando títulos, imágenes o gráficos y texto.
105. * Añadir la palabra adecuada en un texto expositivo mutilado.
106. Localizar en una receta de cocina el título, el listado de ingredientes y el procedimiento.
107. Asociar títulos de recetas de cocina con sus correspondientes fotografías.

108. Ordenar fragmentos desordenados de una receta (ilustraciones, título, ingredientes, procedimiento...).
109. Ejecutar las instrucciones que propone una receta conforme el profesor va leyendo el texto.
110. Descubrir qué ingrediente no corresponde a la receta que les han leído previamente.
111. * Escribir la lista de ingredientes necesarios tras la lectura de una receta.
112. Rescribir, de manera colectiva, una receta que conozcan, utilizando ilustraciones.
113. Explicar a otros compañeros las reglas de un juego sencillo que previamente han sido leídas por el profesor.
114. Rescribir, de manera colectiva, las normas de un juego que conozcan.
115. Localizar varias palabras en una sopa de letras.
116. Elaborar sopas de letras para que lo resuelvan los compañeros.
117. Construir palabras o frases sencillas a partir de letras desordenadas.
118. Resolver crucigramas sencillos con o sin ayuda del profesor.
119. Localizar dónde se sitúa la tarea a realizar en un texto de instrucciones escolares.
120. Escribir, de manera colectiva, una lista de normas de comportamiento en clase.
121. Interpretar correctamente las instrucciones de evacuación del centro en caso de incendio, tras la lectura de las mismas por el profesor.

Utilización de los recursos.

ESTÁNDARES:

122. Conocer y respetar las normas de la biblioteca (comportamiento, cuidado de los materiales...).
123. Conocer la organización de la biblioteca (señalización, colocación de los fondos, ficheros, espacios, sistema de préstamo...).
124. Identificar en qué libros u otros soportes de la biblioteca central o de aula pueden encontrar los textos literarios (cuentos, poemas o cómics).
125. Conocer la ubicación de los textos expositivos (libros, revistas, cedés, etc.) en la biblioteca del centro o de aula.
126. Distinguir en un libro el lomo, la cubierta y la contracubierta.
127. Cumplimentar fichas para catalogar los fondos de la biblioteca escribiendo el título, el autor y la editorial.
128. Utilizar el servicio de préstamo de la biblioteca para leer en casa.
129. Opinar sobre lo que ha leído en un libro o lo que ha visto en un video de la biblioteca.
130. Conocer la existencia de los recursos informáticos.

131. Asociar la carátula de un CD-ROM con el contenido del mismo.
132. Utilizar el ratón para movernos por el contenido de un CD-ROM.
133. Identificar el título en una página Web y utilizar algún enlace.
134. Iniciar y cerrar una sesión de trabajo con el procesador de texto.
135. Elaborar e imprimir un texto, en colaboración con otros, utilizando el procesador de textos.
136. Identificar el nombre de diferentes periódicos y la fecha los mismos.
137. Localizar, empleando el índice, en qué página puede encontrar una determinada sección del periódico (programación de televisión, mapa del tiempo...).
138. Identificar la publicidad en un periódico.

aTLANTe
BILDEMa

5

